

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Egész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

Majelen havonkint kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség:

IX., Ferencz körut
31. szám, I. em.

Kiadóhivatal:

VIII., Lószef-körut 43.
GYANÓKÖNYVTÁRSZEMELTŐSÉG
szám, földsz.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egyes.,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunstmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egyl.,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti, Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyeyi Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljujhelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athléta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi torna és vivó-egyl.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47.020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Diák-szállók.

Irtta: dr. Bokor József.*)

Azt olvasom a vallás- és közoktatásügyi miniszter pártfogása alatt álló hetilapban, a Magyar Tanügyben, hogy az Orsz. Közoktatási tanács állandó bizottsága, legutóbbi ülésén, konzervativizmusból nem fogadott el egy indítványt, mely a diákturistaság rendezését célozta.

Hol vette e jeles hetilap ezt a híret, nem tudom, nem is kérdezem. Nincs benne semmi olyan, a mi akár az indítványozónak, akár a nevezett illusztris tanügyi fórumnak hátrányára válnék. Az indítványt meglehetett tenni, el is lehetett utasítani. Egy marad fenn kérdés gyanánt: Való, eleven dolog-e a diákturistaság, vagy nem egyéb tartalom nélkül szükölködő teóriánál? Mert ha az utóbbi, akkor nyilván nem érdemes vele foglalkozni; viszont, ha az előbbi eset áll, akkor új formában ismét előkerül s mindaddig kísért, míg valamely megoldásra nem talál.

Én a diákturistaságot való, eleven dolognak tartom. Alig egy hónapja irtam róla ezen

*) E cikk az »Egyetértés« utolsó vasárnapi számában jelent meg. Magasabb neveléstani és nemzeti szempontból tárgyalja a fontos ügyet; hisszük, hogy megdönthetetlen érvelése nagyban sietteti a megvalósítást.

Szerk.

a helyen. Hitemben a Magyar Tanügy hire sem rendített meg, mindössze arra figyelmeztetett, hogy megoldását más után kísértsem meg.

Alapul szolgál ebbeli kísérletemre a Herkules f. évi 4. számában: „Diák-szállók“ czim-mel megjelent, a kultuszminiszterium felfogásától nem messze eső közlemény. Ez a közlemény a diákturistaságról, mint eleven dologról szól s nyomban javaslatot tesz, hogyan lehetne gondoskodni a turista tanulók szállásáról. Azt is megmondja ez a közlemény, hogy „tornatanárok rábeszélésének tulajdoníthatjuk, hogy tanulóink mind többen — és többen járják be gyalog szép országunkat“, mely körülírásból az tűnik ki, hogy nem egyetemi hallgatókból, hanem inkább felserdült középiskolai tanulókból kerül ki a turista-sereg.

Igy gondoltam én is, mikor erről az ügyről szóltam, hogy a középiskolák felsőbb osztályaiba tartozó, mindenesetre a 15-ik életéven felüli kamaszok menjenek a nagy szünidőben turista-utra.

Miért menjenek? Vitassuk meg először ezt a kérdést.

Azért, mert a két hónapos nyári szünidőt a tanulók jelentékeny része tétlenül, maguknak s szülőiknek terhére pocsékolja el. A gyenge

tanulók, netán bukottak, maradjanak otthon s készüljenek a szeptemberi vizsgákra. A vagyonos szülők gyermekei nyaralókban, fürdőkben, esetleg külföldi villegiaturában tölthetik az időt. A ki közülök otthon marad, az gazdaságban talál élvezetes foglalkozást. A harmadik rész azonban, az egészséges, eszes tanulóké, legszivesebben utazásra gondol. Kettő tartja vissza: a költség és az idegentől való tartózkodás. Az utóbbit hamar legyőzi, mihelyt észreveszi, hogy nem leskelődik rá senki, sőt mindenki barátságosan fogadja. Az ép, tanulékony, de amellet szerény fiatalembert mindenki megkedveli, sőt nálunk elkapatja. Még ha ez esnék is meg, az utazás változatossága, mely Franklin szerint a hét virtust is kipróbálja, hamar észretériti az egyébként jól nevelt fiut.

Egyetlen nehézség marad ekként, a melyet le kell küzdeni, a költség. Ettől ijed vissza a legtöbb fiu, még inkább a szüle. Mert a dolog költséggel jár. Nem sokkal, de mégis költséggel, naponkint egyre-másra két koronával, az egész szünidőre száz koronával. Ez az összeg, sok szülőre nézve, nagy. Itt nyílik a köz beavatkozására alkalom. Ahány középiskola van az országban, mind nyithatna a turista-diákok számára egy-egy termet s berendezhetné, amugy diákosan, hálózobának. Sok helyen, a hol belakás van, ez a berendezés költségbe sem kerül, vagy mindössze néhány fillérbe, a mit a tisztogatásért fizetnének. Tudtommal sok helyen a tanítóképző-intézetek, sőt elemi iskolák is befogadják a diákságot. Sőt több helyen a város előljárósága gondoskodik ilyen diák-szállásról. Hogy különbség nélkül mind megtegyék, nem kell más hozzá, mint a kultuszminiszter néhány figyelmeztető szava. Az államtól, részemről nem is óhajtok többet. Ennyit pedig megtehet, föltéve, hogy a diák-turistaság ügyét helyesli s nem akarja, hogy koldulásá, papok, tanítók, jegyzők zaklatásává, vagy a korcsmákban időzéssel erkölcsrontóvá váljék, a mire most, a szervezetlen viszonyok közt szintén van eset.

De hát helyesli-e, vagy helyeselje-e a kultuszminiszter a diákturistaságot?

Abban a formában, hogy hivatalból kimondassék, hogy ezentul minden fiatalember a nyári szünidőt utazásban töltsé, a tervet magam sem

helyeselném. Az utazást a tanulók szabad vállalkozására hagynám. De annak a fentemlített harmadik résznek, az ép és eszes tanulóknak, igen ajánlanám. És pedig nem a sport szempontjából, noha a testi fejlődést és megerősödést, a mi ilyen két hónapi utazás után szemmel látható a fiukon, inkább értelmi és erkölcsi okokból. Tíz hónapon át töltögeti az iskola teóriával a fiukat. Két hónapon át gyűjtsék a benyomásokat, a mit a haza földje, természeti szépsége, történelmi, művészi emlékei nyujtanak. Az sem kicsinylendő nyereség, a mit a kertészeti, gazdasági, ipari, kereskedelmi telepek szemlélése adhat. Azt tapasztaltam, hogy a fiuk gondolköre rendszerint abban a szakkörben mozog, melyet a szülői ház, az apa foglalkozása nyujt. Ezt a szük kört szeretném tágítani s az utazás tapasztalataiból azt a meggyőződést meríttetni, hogy az életfentartásnak vannak más, a szülői háztól nagyon elütő módjai, olyan módok, melyek netán jobban megfelelnek a fiuk hajlamainak.

Mindenki észreveszi, hogy mire célzok. Társadalmunk csökönyös szokását, mely a jogi pályára utalja középiskolát végzett ifjaink nagy részét, szeretném módosítani az élet megismeretisével. Érlélni kívánom, az arra való leghálásabb időben, a 15—18 éves korban a fiukat, hogy a pályaválasztás felelősségét maguk vegyék át. Az okos szülői figyelmeztetésnek így is megmarad a hatása; de a fiu önállóságra szoktatásával mégis másként üt ki pályaválasztása, mint most, mikor a fiu egész 18 éves koráig kizárólag az apa és anya kabátjába fogózik s magától semmire elhatározni magát nem tudja.

Azt kérdem még meg, hogy a nemzet sorát intéző értelmiségnek hány tagja látta, ismeri a hazát? Térképen talán valamennyi, vasutról jó sok, szemtől-szembe igen kevés. Nem volt ideje megismerkedni vele. Pedig lehet-e azt szeretni, a kit nem ismerünk? E miatt a hazaszeretet a legtöbb ember szájában üres szó, legkedvezőbb esetben költőinktől eltanult, de a mi szánkban valóság nélküli frázis. Pedig annyian volnánk, a kik különbség nélkül a nemzeti állam kiépítésére esküszünk!

A haza megismerését nem tanácsos hallogatni. Hallottam azt az ellenvetést, hogy a

tizennyolcz éves koron alul az utazás több vesztélylyel, mint haszonnal jár s a szülők kilenczven perczentje bele sem egyezik abba, hogy magzatja ennek a veszélynek kitegye magát. Inkább volna való az utazás a főiskolai tanulóknak!

Én bizony egy szót sem szólok, a főiskolai tanulók utazása ellen. De azt tapasztalom, hogy nem teszik, vagy ha teszik: vasuton, vendéglők látogatása végett teszik. Gróf Széchenyi Istvánnak kevés az utánzója a főuri körökben. Az istenadta joghallgatója irodában, az orvosnövendék klinikán, a mérnök telepeken, a tanárjelölt előszobákban tölti a nagy szünidőt. Mikorra a fiatalember megordasodott, elvesz naiv hite az emberekben, a mi a világ benyomásainak gyümölcsöző felfogására alkalmassá tenné. Több benne a kritika, mint a tudományszomj. Azért kell felhasználni az utazásra, a haza megismerésére a szép kamaszéveket.

Egyezzünk meg abban, hogy ma még az a fenhagyott tíz perczent vállalkozzék ellenmondás nélkül a diákturistaságra. Tíz év múlva lesz belőle ötven perczent. Husz év múlva valamennyi ép kézzel-lábbal bíró ifju utrakel.

Szervezzük hát, egyelőre a diák-szállókat.*)

Iszer Károly.

(—ös) „Ha kezemben volna most a zászló, melyet ma főhercegi kéz felavatott, úgy meghajtanám azt a Budapesti Torna-Club és annak elnöke, Iszer Károly előtt, ki éjjelt nappallá varázsolvá, önfeláldozó munkásságával a tegnap és ma lezajlott fényes ünnepek sikerének oroszlánrészét érdemelte ki.“

Berzeviczi Albertnek, a jelenlegi kultuszminiszter ajkán hangzottak el ezek az elismerő szavak a mult évi pünkösdi országos tornaversenyeket követő banketten. S félesztendővel később megjelent a magyar nemzet koronás királyának elismerése oly kitüntetés alakjában, melynél szebb és méltóbb jutalomban nem részesülhetett volna Iszer Károly nagyszerű munkássága. A mult heti hivatalos lap közölte ugyanis, hogy a király isseni Iszer Károlyt, a Budapesti Torna-Club elnökét, a tornaügy terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-

rend lovagkeresztjével tüntette ki. A napilapok átvették ezt a hirt, rövid de szép kommentárt fűztek hozzá elismerésképpen.

Egytangu, általános az öröm a méltánylás: sportman, laikus egyaránt elismeri, hogy érdemes férfit ért e kitüntetés; oly férfit, ki munkásságával az ifjuság nevelésében korszak alkotó reformot teremtett. Az az idolens tömeg, mely eddig a sportban nem látott egyebet, mint szorakozást s megvetett mindent, a minék a testi nevelés ügyéhez valamelyes köze volt — az érdemnek ezt a jutalmazását respektálva, most már elfogja ismerni azt, hogy miként a szellemi művelődés valamely nemzet fejlődésének elmaradhatlan tartozéka, akként a szelle nihez szükséges fizikai munkának alapját képező testi kultúra, mint a nevelési ügyének egyik legfontosabb tényezője veendő figyelembe.

Iszer Károly kitüntetésében ezt az elvet látjuk diadalra jutni s örvendünk, hogy az illetékes tényezők, kiknek működési körébe tartozik a magyar pedagogia ügye, ezt a férfit, mint az érdemesek legérdemesebbikét jelölte ki diszes kitüntetésre.

Iszer Károly — sportmanek között van-e ki e nevet nem ismeri? — azon pillanattól kezdve, midőn sporttal foglalkozni kezdett, kiváló egyéni tulajdonságával bámulatos munkabíráásával és szervező tehetségével rögtön vezérszerepre volt hivatva. Egyesületének, a Budapesti Torna-Clubnak mai nagysága, kedvező financiai viszonyai az ő nagyarányu működéséhez fűződnek. E téren kifejtett munkásságának eredményei azonban sokkal jelentékenyebbek azokhoz az alkotásokhoz képest, melyek a magyar testnevelés ügyének felvirágzását a legnagyobb mértékben segítették elő. Még most is élénk emlékezetünkben élnek azon nagyszabásu sportünnepélyek, melyek a milléniumi esztendő ünnepélyeinek keretében a csömöri-uti sport-telepen zajlottak le. A millénáris évben rendezett, sporttörténetünkben páratlanul álló ifjusági tornaünnepély hatalmas arányai és kolossalis sikere — melynek fényét uralkodónknak, az udyarnak és a magyar társadalom elitjének mezejelenése emelte — kitörülhetetlen emléket hagyott lelkünk világában; a millenium év elmúltával a természetes reakció és az egyetlen sport-telepnek: a millénáris pályánk megszűnése — a magyar sportot a hanyatlás lejtőjére juttatta volna, ha nem akadályozta volna meg Iszer Károly, ki ernyedetlen szorgalmával, hátrálást nem ismerő elszántsággal és — a mit elsősorban kellett volna említenem: — páratlan áldozatkészségével szinte egymaga tartóztatta fel a lavinát, mely testnevelésügyünket elsőpréssel fenyegette.

Bekopogtatott minden egyesület ajtatán, anyagi és erkölcsi támogatásukat kérte, s ha akadt közülök olyan, a melynek a millénáris pálya fentarthatásában vetett bizalma nem volt elég erős, a ki anyagi hozzájárulását féltette, Iszer Károly — minden Demosthenes-nél szebben beszélő cselakedetével: vagonának biztosíték gyanánt

*) Az „Egyetértés“ ezután egészében közli lapunk multkori első cikkét. Szerk.

való felajánlásával, a csömöri-úti sport-telep létesülését biztosította,

A millinárius pálya fentartása akkoriban oly fontos dolog volt, hogy ha egyéb érdemei nem volnának Iszernek, már magában véve az is, hogy az ifjuság számára állandó sporttelepet létesített és így alkalmat adott az ifjabb nemzedéknek, hogy testét művelje, fizikai erejét fejlessze s ezáltal a kávéházak, kétes mulató helyek fertőző légköréből elvonja, — oly érdemet jelent, mely minkenkép méltó lett volna erre a kitüntetésre.

A football, mely manapság a legnépszerűbb és legelterjedtebb sportág, tulajdonképpen neki köszönheti jelenlegi felvirágzását.

Stobbe Ferenczel együtt az alapítók között szerepelt s a mostoha viszonyok között az ő áldozatkészsége mentette meg ezt a szép sportot az elpusztulástól. Bámulatos szervező képességével a B. T. C. csapatát oly nivóra emelte, hogy rövid idő alatt a külföld nem csak észre vette, hanem respectálta is a magyar labdarugókat. Se szeri, se száma azoknak a nemzetközi mérkőzéseknek, melyek rendezésében Iszer Károlyt az oroszán rész illeti meg s a mely megbecsülhetlen sportelvezetést nyújtott a football iránt érdeklődő publikumunknak. Iszer Károly három év előtti hatalmas arányú és eredményekben gazdag ifjusági tornaünnepély rendezése is, melynek megszervezésére ezrek zárandokoltak ki a millenárius pálya népszerűsége terére.

Alkotásainak hatalmas arányait élénken megvilágítja a mult esztendő folyamán rendezett pünkösdi tornaünnepély mérete, melyhez hasonló dimenzióju s tartalmilag gazdag sportünnepély nem igen volt nálunk. Napilapok, melyek sporttal vajmi keveset foglalkoznak, a zászlószenteléssel kapcsolatos tornász versenyről, az első sport-kiállításról hasáboakat irtak és méltatták annak páratlan sikerét. Az itt járt drezdai tornászok és lipesei football játékosok osztatlan elismeréssel adóztak a rendező Budapesti Torna-Clubnak, melynek élén csodás akaraterejével, lelkesedésével, nagy szakértelmével Iszer állott. Az ünnepély hatalmas sikerének hatása alatt mondta Berzeviczy Albert azokat az emlékezetes szavakat, melyeket cikkünk elején reprodukáltunk.

Nem győzném rendre felsorolni azt a tevékenységet, melyet Iszer Károly az említettekén kívül kifejtett; hiszen közel 20 esztendeje nem volt Magyarországon oly sportesemény, melyben szerepet nem játszott, aktív részt ne vett volna. A hol a sport-kulturális tevékenységet fejtettek ki, ott Iszer Károly keze is közreműködött s nemcsak szellemileg, hanem fizikailag is részt vett a munkában. Célját — a magyar testnevelés ügyének felvirágzását — elérte s hogy manapság a nagyközönség indolenciája megtörött s a sportversenyek iránt oly nagyarányú érdeklődés mutatkozik; hogy bennünket a kontinensnek csaknem minden városa

e tekintetben méltán irigyelhet: az első sorban Iszer Károlynak érdeme.

Nem hiszem, hogy akadna sportember, ki ezen érdemeket kétségbe vonná, vagy meg irigyelné Iszer Károly kitüntetését. Az egész magyar sporttársadalom osztatlan lelkesedéssel ünnepli a királyi kitüntetésért.

Sport-Világ.

Labdarugás.

I. oszt. bajnoki mérkőzések.

A Ferenczvárosi Torna-Club 2 : 0 győz a Budapesti Torna-Club ellen.

Budapest, február 21.

A mult vasárnapi football-matchek clouja minden bizonnyal az az I. oszt. bajnoki mérkőzés volt, melyet a Ferenczvárosi Torna-Club és a Budapesti Torna-Club vívtak a millenárius pályán. A F. T.-C. eddig, a hány-szor csak szembe került a B. T.-C.-bal, mindannyiszor vereséget szenvedett tőle; tavaly is mindazonáltal megnyerte a bajnokságot. A két év előtti bajnoki csapat és a tavalyi bajnoki team találkozott tehát egymással; sorshuzás szerénye szerint: mindjárt a szezon legelején. Érthető tehát az a nagy érdeklődés, a mit a publicum mutatott: mind a két tribünt és állóhelyet annyi ember töltötte meg, amennyi csak nemzetközi matcheken szokott összegyűlni.

A B. T.-C. a F. T.-C.-bal szemben megőrzött verhetetlenség nimbuszával állott ki a küzdőtérre, a F. T.-C. pedig azzal az erős akarattal és elszántsággal lépett a porondra, hogy a tradíciót megszakítsa. A F. T.-C.-nak sikerült az, a mit akart: megverte, még pedig nagy fölényvel verte meg a Budapesti Torna-Clubot. Igaz ugyan, hogy a konjunkturák is kedveztek a fenczvárosiaknak: így mindjárt az is, hogy erős széllel kezdték a játékot, még peddig oly erős tempóban, hogy a szél ellen küzdőknek rögtön a legerősebb és így a legfárasztóbb akcióba kellett lépniök. De ezzel korántsem akarjuk azt mondani, hogy a F. T.-C. a szerencsés konjunkturának köszönheti győzelmét. Nem, hanem egyedül tudásának: összjátékának és játékosai egyéni ügyességének s képességének reális eredménye ez a szép győzelem: az a két goal is, a mivel a győzelmet magukhoz ragadták; mesteri volt. Az első a kapussal szemben állva mintegy 25 méternyi távolságból, éles lövéssel Weisz csinálta, à la Studnicka. De nem csak ez az egy sikerült goallövése érdemel dicséretet, hanem valamennyi goallövési kísérlete, mivel a publicum elismerését vívta ki, valamennyi lövése vészélyes volt, valamennyi helyes irányú volt, valamennyinek volt ereje, úgy, hogy a kapusnak valamennyit védenie kellett. Lövéssei előtt nem tesz sok előkészületet: a mint megkapja

a labdát, abban a pillanatban, stoppol s már a következő pillanatban, a legképtelenebb helyzetből is — éppen ezért nagyon váratlanul — lő a goalra. Nagy kijelentéseket — különösen személyeket illetőleg — nem szeretünk tenni, de örülve azon, hogy egyszer egy magyar forwardot lövéseiért dicséernünk lehet, kifejezést adunk azon véleményünknek, hogy a vasárnap látottak alapján Weiszet tartjuk a legjobb magyar shootolónak. A másik goal pedantja volt az elsőnek, de egészen más zsánerű, a míg Weisz az ő goalját mesziről lőtte, addig a második goalt Borhás úgy csinálta, hogy végig dribblizve az ellenfél védelmét, nagy nyugalommal közvetlen közelből röpitette lapdáját a hálóba. A F. T.-C. többi csatáiról is jót mondhatunk. Braun és különösen Kovács az összjáték érdekében sokat tettek, Pokorny az ő szürke, produktióban szegény, de hasznos játékaival pedig a szárny-csatároknak jobbra-balra szépen osztogata a labdát. A fedezett sorban Bródy és Croszky az ő ismert ügyességükkel szívósságukkal támogatták támadó játékosokat; Lissauerről se jót, se rosszat nem mondhattunk. A háttvédek se technika, se biztonság dolgában nem állanak a csapat többi játékosainak nívóján: különösen Manglicz nem, a ki technikai fogyatékosságait még azonfelül erőszakkal akarja potolni; Beránnál talán nem is annyira a technika fejletlensége szembeöltő, hanem inkább az, hogy nagyon mereven mozog. Oláhot nem igen láttuk működni, s így róla véleményt nem is formálhattunk megünknek.

A Budapesti Torna-Club csapata — a mely a „33“-asokkal tartott mérkőzésén olyan sokatigéően játszott ezuttal cserben hagyta hiveit. A B. T.-C. ezen a matchen érthetetlen módon tehetetlen volt, tehetetlensége sokkal nagyobb volt mint a mennyit a F. T.-C. erőssége, képessége megmagyaráz. Mintha faxináló erővel hatott volna rájuk a ferenczvárosiak tudása. Csak a B. T.-C. védelme álta meg a sarat: Skrobák most az igazi harcztűzében mutatta meg, hogy milyen megbecsülhetetlen erőssége csapatának. Raposnak ezuttal „nem sikerült“ goalt csinálni — mint a multkor — de azért képességéhez mérten, elég jól működött. A kapuvédő: Izsó, kapujának bombázása közben tizenhárom próbás goalkeepernek mutatta magát. De ezzel teljesen kimerült a dicséret a B. T.-C.-nek mult vasárnap szerepelt csapatával szemben. A csatázósor mintaképe volt egy fejvesztett, rendezetlen és erélytelen csatázónak. Oláh magára hagyatva nem tudott semire sem menni, mert Blassek II. nem tudott segítségére lenni: ha valamit akart, elsöpörték ellenfelei, olyan gyenge lábon áll még. Ujváry, a centerforward, ezen a matchen árulta el a legjobban, hogy még nem tanulta meg eléggé a szerepét, a mely erélyes öntudatos fellépést is kíván. Blassek I. volt ismét a legjobb csatár, ha Ott nem zavarta munkájában. A fedezetsor ezen a matchen totaliter csődöt mondott, Kisfaludy, Schassek és Hellmich halfbackhez nem méltó magas labdákkal dolgoztak, de nem csatázósoruk javára.

A match lefolyásáról sokat nem írunk, elég ha azt mondjuk, hogy azt a F. T.-C. fölényes játéka karakterizálta. Fölényük különösen az első félidőben volt eklatánt, a mikor a nagy széltől támogatva olyan ostrom alá fogták a B. T.-C. kapuját, hogy a vörös-fehér inges csatárok a pálya félvonalán túl nem tudtak jutni. A második félidőben már nem volt olyan kizárólagos a F. T.-C. S.—V.

Banket Iszer Károly tiszteletére.

A sport terén szerzett érdemeiért kitüntetett Iszer Károly tiszteletére fényes banket volt f. hó 19-én este a Royal-szálló termében. A banketet a Magyarországi Tornaegyletek Szövetsége rendezte s meghívta arra a sportszövetségeket, sportegyesületeket és mindazokat, a kik a sport terén kiváló férfi érdemeit méltányolni tudják. Hatalmas előkelő társaság gyűlt össze a fehér asztal körül: Dr. Berzeviczy Albert kultuszminiszter — miután a minisztertanács gátolta a megjelenésben — nem jelent meg s képviselétével Molnár Viktor miniszteri tanácsost bizta meg. Iszer Károly jobbján gróf Teleky Sándor ült, a Tornaszövetség megválasztandó elnöke s balján dr. Czölder János, a Tornaszövetség alelnöke. Budapest székesfővárost Kun Gyula tanácsos képviselte. A Tornaszövetséget dr. Czölder Jánoson kívül Jász Géza titkár — a banket főrendezője, — a Magyar Athletikai Szövetséget gróf Széchenyi Viktor elnök, Gerenday György alelnök és Stankovits Szilárd titkár, a Magyar Labdarugók Szövetségét Banovits Kajetán elnök, Gillemot Ferencz főtitkár, a Magyar Kerékpáros Szövetséget Dósa Ferencz, a Magyarországi Evezős-Egyletek Szövetségei dr. Perger Ferencz képviselték. Az egyes sportegyesületekből — többek között — a következők voltak jelen: Budapesti (Budai) T. E.-ből: Kollár Lajos elnök, Demény Károly alelnök, dr. Wein Dezső, Holfeld Henrik, dr. Schubert József, Galambos Ede, Bély Mihály, Bodócsy Béla, dr. Papp Vilmos; a Nemzeti Torna-Egyletből: Bolla Mihály alelnök, Maurer János, Kovács Rezső, a Budapesti Torna-Clubból: Dr. Pokorny Sándor, Otte Ferencz, Bundsmann Jenő, Müller Hugó, Hajós Alfréd, Röthy Károly, Kakas Gyula, Bellner Ernő, Halász N., Pesky Vilmos; a Magyar Athletikai Clubból: Krepelka Béla, Friedrich Nándor, Lauber Dezső, a Budapesti Egyetemi Athletikai Clubból: Dr. Speidl Zoltán, Ujhelyi Sándor; a Magyar Testgyakorlók Köréből: Sas Kálmán, Vida Henrik, a Budapesti Korcsolyázó Egyletből: Dr. Liedermann Frigyes, a Pannonia Evezős-Egyletből: Martin István, Mannó Leonidas, a Rablerekől: Steiner Hugó. És ezeken kívül még számosan.

Az első pohárköszöntőt dr. Czölder János mondotta, a ki emelkedett, fohászszerű szavakban éltette a magyarok királyát, a ki Iszer Károlyt kitüntette, azt az

Iszer Károlyt, a kit a clubokban már régen ünnepeltek, de a kit az egész magyar társadalom csak most tud megbecsülni. Jász Géza szövetségi titkár emelkedett színes stílusban emlékezik meg a Szövetség volt érdekes elnökéről dr. Berzeviczy Albertről s utódját a Szövetség leendő elnökét gróf Teleky Sándort üdvöli, így fejezvéen be beszédét: „Légy üdvözölve körünkben, Te reád tekint most az egész ország ifjusága, vedd kezébe a Torna-Szövetség szent zászlaját, lobogtasd magasan s vidd küzdelemre, fokról-fokra, hogy olyan zászló alatt egyesüljenek hazánk összes ifjai, mely zászlónak jel-szava: „Hazádnak rendületlenül...“ Erre az egész társaság felállt s elénekelt a Szózatot.

Demény Károly az ő tartalmas speechében azt fejtegeti, hogy a sport pártfogását nem a kormányra kell bízni, hanem azt társadalmi feladatnak kell tekinteni. Balló Mihály (N. T. E.) beszéde után Molnár Viktor a miniszter nevében szólott az ünnepelthez. Gróf Teleky Sándor emelkedett ezután szólásra: rámutatott arra az ismert magyar hibára, hogy az individualismus tulságosan előtérbe nyomul, a sporttársadalomban azonban úgy látja, hogy az egyént alárendelik a köznek. Ő tehát nagy ambícióval fogja magára vállalni abban a társadalomban az egyik vezetőszerepet. Arra az egészséges szellemre üriti poharát. Gróf Teleky tartalmas, logikus, meggyőződéstől meleg szavaival egy csapásra megnyerte a jelenlévők szimpátiáját. Gerenday György Molnár A. Sz. nevében Banovits Kajetán pedig a M. L. Sz. nevében köszöntötte fel Iszert.

Ezután az érkezett táviratokat olvasta fel Freyler Béla. Berzeviczy Albert dr. minister a következő sürgönnyt küldte: „A jól megérdemelt legfelsőbb kitüntetés alkalmából rendezett mai ünnepen én is őszinte szívből üdvözlöm s továbbműködéséhez a legszebb sikereket kívánom.“ Táviratokat küldtek még: a Szegedi T. E., Pozsonyból Michnay Gyula, Cirkvenicából dr. Heteés Antal, a Vasvármegyei Sport-Egylet, Kankovszky Vilmos, Kolozsvárról, a Kolozsvári A. C., a Debreczeni T. E., az Aradi T. E., Hennyey Vilmos, Szinnyei Merse István, Szt.-Pétervárról, a Pozsonyi T. E., a Ferenczvárosi T. C. pedig levelet irt.

A táviratok felolvasása után gróf Széchenyi Imre Iszer Károlyra, mint a gróf Teleki által hangoztatott társas-szellem apostolára üriti poharát. Kún Gyula kért ezután szót, hogy helyesbítse Demény szavait, mert szerinte a kormánynak és a társadalomnak kell összefognia a sport érdekei ügyében s a kormány jelenlévő képviselőjét: Molnár Viktort, meg társadalmunk kiváló férfait: gróf Széchenyi Imrét és gróf Teleky Sándort élteti. Perger Ferencz dr. az Evezős-Szövetség nevében beszél, mely után Iszer Károly meleg hangon köszönte meg a nagy megtiszteltetést s a hazai sport felvirágzására üritette poharát. Banovits Kajetán, dr. Czölder János és Jász Géza mondottak még egyszer beszédet s azzal véget ért a banket.

Néhány szó a balkéz mellőzéséről.

Az Isten két kezet adott az embernek, hogy mind a kettővel dolgozzék, mert látta, hogy egy kéz nem elég a megélhetéshez.

És mégis sok ember elhanyagolja a balkezét, a jobbkez rovására. A bal ép úgy kézzől van, mint a jobb, ép úgy alkalmas a munkára, mint a jobb, és mégis a balt kényeztetjük és oktanul elhanyagoljuk. Viszont a „balog“ a jobb kezét részesíti nagyobb kényeztetésben. Rossz, helytelen szokás mind a kettő.

Az összes szerveink közül a kéz az, mely legtöbbször használatos. Gyakorlás által a legbámulatosabb ügyességre tesz szert. A teremtés óta létrehozott legkülömbözőbb alkotások a kéz munkáját és ügyességét hirdetik. Azonkívül az emberiség legnagyobb része a két keze munkája után él.

A sokféle foglalkozás sokféleképen veszi igénybe a kezet. Hol az egyik, hol a másik kéz dolgozik erősebben. Nagyon természetes, hogy a melyik kéz erősebben dolgozik, az hamarabb ki is fárad, és ha az egyik elfárad, ott a másik, váltjuk fel. Legtöbb ember azonban képtelen erre, mert a mely kezét kicsi korától fogva szokta használni leginkább, az ügyesebb, erőteljesebb és fejlettebbé válik, ellenben az elhanyagolt kéz ügyetlen, gyenge és satnyább és sok tevékenység-nél hasznavehetetlen.

Hosszu és nehéz munkaközben fáradtság érzete fog el bennünket. A pihenés pedig idővesztéssel jár, pedig az angolok szerint: „Az idő pénz.“ Milyen jó, a kinek ügyes és munkaképes mind a két keze egyaránt! Ha az egyik kéz elfárad, felváltja a másik, a s fáradt kéz megpihenhet a nélkül, hogy a munkát félbe kellene szakítani. Tudvalevő dolog, hogy pl. a cséplés és a kapálás nehéz munka, a mely munkánál nem egyformán van igénybe véve mind a két kéz, azaz az egyik mindig nagyobb erővel dolgozik, mint a másik, daczára annak, hogy mind a két kezével fogja a munkás a csép vagy a kapa nyelét. A cséplő azzal a kézzel végez nehezebb munkát, a melylyel fölül fogja a csép nyelét, azzal sujt a kévére, illetve a szalmára, azzal vezeti a csépet különböző irányban; míg ellenben azon kéz, a mely alant fogja a csép nyelét, nagyon könnyű munkát végez, mintegy támasztékul szolgál csupán. A kapálásnál megfordítva áll a dolog. Ott ugyanis azon kéz végez nehezebb munkát, a melylyel lejjebb fogja a kapanyelet, mert ez emeli a kapt és ez vágja az erős földet, míg a kapanyél végét fogó kéz munkája elenyésző csekély.

Már most a mely kéz erősebb munkát végez, szükségszerűleg hamarabb ki is fárad. Mily jó most az oly munkásnak, a ki a kimerült kezét helyettesítheti a kevésbé fáradt kezével.

Az egyoldalú kéz használata egyoldalú testfejlődésnek az előidézője is. A jobbkezesnek sokkal jobban ki van fejlődve a jobb karja, sőt még a jobb lába is,

míg a bal karja, a kellő gyakorlat és edződés hiánya miatt, vékonyabb és satnyább, pl. a balog balkeze aranyujjának megfelelő gyűrűjét jobb keze aranyujjára téve azt látjuk, hogy nagy az illető gyűrű, s minél inkább elhanyagoltatik valamely kéz a másik rovására, annál szembeötlőbb e tekintetben a különbség.

Hogy az egyik kéz ép ugy használható bármely tevékenység tekintetében, miént a másik, élő bizonyíték a balog a jobbkezessel szemben. A balogság nem családi hiba, mint ezt sokan helytelenül magyarázzák.

Hogy balog vagy jobb kezes lesz a az ember csak attól függ, hogy kicsi korától fogva melyik kezét használja különösen. Ha jobb kezét mellőzi, baloggá válik, ha pedig a jobbkezét-forszírozza, jobbkezes lesz.

A hiba ott kezdődik, mikor azt mondja az anya a kicsikéjének: „Fiacskám a „csecse“ kezdeddel egyél, a „csecse“ kezecskéddeled tedd azt vagy amazt.“

Rá kell szoktatni a gyermeket, hogy egyaránt használja mint a két kacsóját, akkor aztán kétkezes munkás válik belőle.

Árvay Igrácz. („M. Paizs.“)

Különfélék.

A Szabadkai Női Torna-Kör f. évi február 28 án tartotta meg szevező közgyűlését a „Szabadkai Sport Egylet“ helyiségében nagy és előkelő hölgyközönség érdeklődése mellett. Eddigi tagok száma: 5 alapító, 54 rendes és 24 pártoló, de működő. A női tornakörnek igen fontos hivatása van, s ha ennek meg fog felelni, egy igazán test és lélek erős nemzedéket fog adni a magyar nemzetnek. Mielőtt a közgyűlés kezdetét vette volna, dr. Piller Arthur a „Sz. S. E.“ titkára igen szépen ecsetelte ezen ritka nagy fontosságú dolgot a nők test edzését, ezek után kijelenti, hogy a sport egylet igen szívesen adja át a helyiséget minden héten három délutánra, továbbá hogy mindazon előnyökben és kedvezményekben fognak részesülni, mint a sport egylet többi tagjai, ugy a tennisélnél, korcsolyázásnál és törvívásnál és hogy az évi közgyűlésen szavazhatnak, a választmányba beválaszthatók, kivéve a pártoló de működő tagokat. Ezek után Toncs Gusztáv főgymnáziumi tanárné mint korelnök megnyitja a közgyűlést.

A tagdíjak összegei állapítottak meg: Alapító tagok 100 korona, a rendes tagok havi 1 korona és pártoló de működő tagok havi 50 fillért fizetnek.

A házszabályok elkészítését a közgyűlés a vezetésre bizta.

A vezetőség megválasztása: Elnök - Dr. Biró Károly polgármesterné. Alelnök: Toncsa Gusztávné. Titkár - Matkovich Miklós főgym. tornatanár. Művezető: Sátor Vilmosné okl. tornatanárnő. Gazda: Kraetscnmajer

János osztr. m. bank főnökné. Szertáros: Merkovits Julia tanítónő.

Matkovich Miklós indítványára márczius hó 15-én kezdik meg működésüket.

Matkovich Miklós indítványára, hogy egy hármas tagu bizottság küldessék ki, akik tudomására adják Dr. Biró Károly polgármesterné Ónagyságának, hogy a női torna körnek közfelkiáltással elnökévé lett megválasztva,

Sátor Vilmosné indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, ugy a „Szabadkai Sport Egylet“-nek, mint Matkovich Miklósnak. — előbbinek azért, hogy a helyiséget adta át és mintegy kilátásba helyezte, hogy a kezdet nehézségein tuestünk, mert az anyagi kiadásokat magáévá tette, — utóbbinak pedig azon nagy fáradásáért a melyet kifejtett, hogy Szabadkán a nő-tornakör megalakulhatott.

Végül több kisebb indítvány után az alelnökő megköszönve a egybegyűlteknak a megjelenését és az ülést feloszlatta.

Egyben pedig tudatjuk a tagokkal, hogy a hármas bizottság Toncs Gusztávné vezetése mellett f. év márczius 1-én megjelentek Dr. Biró Károlynénál és Toncsné igen szép szavak kíséretében tudatta, hogy a szabadkai női tornakör elnökének lett megválasztva, kegyeskednék tehát azt elfogadni. Ezen szavak elhangzása után Dr. Biró Károlyné röviden körvonalazta ezen nemes intézményt és kijelentette, hogy igen megtisztelve érzi magát, hogy ezen szép és igazán nemesítő körnek az élén állhat, igéri, hogy minden erejéből oda fog hatni, hogy ezen kör minden tekintetben megfeleljen hivatának.

Mindezek után az a meggyjzésünk, hogy az ég Ura sok ilyen fenkölt gondolkozásu polgármesternét adjon magyarországnak.

Az Arlow Vivó-Club vivó hadicapje. Folyó hó 23 án tartotta az Arlow Vivó-Club vivó-estélyét (Handicap-verseny) Arlow mester magántanítványaival egyetemben. Ezt megelőzőleg folyó hó 21-én tartottak egy junior-versenyt. Mindkét versenyben, kevés kivétellel, alapos iskolázásról tanuskodó mérkőzéseket láttunk s különösen a kezdők kardversenyében (középiskolatanulók) láttunk rövid 5-6 hónapi tanulás után elért bámulatos eredményt. A haladók versenyében részben ismert nevek szerepeltek, a kik nyilvános versenyeken is szép sikereket arattak. Különösen feltűnt Klekner Károly és ifj. faji Fáy István haladók, Kratochvilla János és Scheffer Viktor kezdők vivása. A versenyt előkelő és szakértő közönség nézte végig. A verseny-bírószágban dr. Haberfeld Marcell elnökölt.

Az eredmény a következő volt:

Márczius 21-én. A kezdők törversenyén:

1. Havas Gyula (kis bronz é.)

A haladók törversenyén:

1. Ifj. faji Fáy István (nagy bronz é.)

A kezdők kardversenyén:

1. Kratochvilla János (nagy bronz é.)
2. Vágó Károly (kis bronz é.)

A haladók kardversenyén holtversenyben:

1. Darányi Gyula (nagy bronz é.)
2. Kortsmárossy László

Márczius 23-án. A handicap-versenyben (6 voltra) tőrrel holtversenyben:

1. fáji Fáy Barna (— 1).
2. Mártonffy Márius (0).

A kezdő kardvivók közül:

1. Kratochvilla János (— 2).
2. Vágó Károly (— 2).

A haladó kardvivók közül:

1. Klekner Károly (— 3)
2. ifj. Fáy István (0).
3. Klekner Mihály (— 4), kik mindannyian szép és értékes tiszteletdíjat nyertek.

Magyar vivó külföldi diadala. Tegnap fejeződött be a prágai nagy nemzetközi vivóversenye melynek eredménye újabb dicsőséget hozott a magyar sportnak. Mindkét fegyvernemben, kardban és vitőrbn Mészáros

Ervin lett a győztes, Mészáros Ervin évek óta egyike legkiválóbb vivóinknak. Számos sikere közül kiemeljük, hogy évek óta védője Magyarország törvivó bajnokságának és hogy háromszoros győzelmével örökös kardvivó-bajnoka lett a Magyar Athletikai Clubnak. Ujabb sikere annál örövendesebb, mert mint tényleges állományú katonatiszt vidéki városban, Tolnában tartózkodik, a hol a 12. dsidás-ezred hadnagya s így aránylag kevés alkalma nyílik s vivó-sport gyakorlására, de mint igazi sportember, minden szabad idejét a vivásra fordítja, megragad minden alkalmat, hogy jó vivókkal mérkőzhessenek és így megővja azt a pozíciót, melyre szak-tudását, képességével magát felküzdötte.

Az Országos vadászszövetség ez évi április hó 17-én és 21-én Budapesten, Ó-buda mellett a Római-fürdőben, galamblövésezetet rendez. A rendező bizottság elnöke; gróf Zay Imre, alelnökei: Wimmer Károly és Karácsonyi Jenő, titkár Gyulai Nándor. A versenyeket a következőleg osztották be: április 17-én délután 12 órakor: 1. Megnyitó verseny. 5 galamb, távolság 26 m., tét 5 kor. 2. Csajághi díj, 2 galamb, távolság 27 m., tét 9 korona. Április 21-én délután 3 órakor: 1. Szövetségi verseny, 4 galamb, távolság 26—28 m., tét 8 korona. 2. Vimmer-díj, handicap, 7 galamb, tét 5 korona.

ÓVÁS!

Tudomásunkra jutott, hogy idegen gyárból származó oly pneumaticok vannak forgalomban, melyekre **védjegyhamisítás szándékáva**

„Continental“

szó van bélyegezve.

Figyelmeztetjük t. vevőinket és a nagyközönséget, hogy a valódi

CONTINENTAL-PNEUMATIC

a gummiba préselt **sas** védjegyről ismerhető fel.

Egyszersmind kinyilatkoztatjuk, hogy feljelentéseket, melyek a védjegybitorlás felderítésére és megbüntetésére vezetnek, szívesen és busásan jutalmazunk.

Magyar ruggyantaárugyár részvénytársaság
Budapest.

Vivók körében

sensatiót kelt a gummiból készült, szabadalmazott

„Damascinus“-

kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva **nem nyomja a kezét, elhárítja a kard csúszását, megővja a keztyüt a kopástól.**

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896. sz. rendeletével tanítási czélokra ajánlotta.

== Bármely kardra könnyen ráerősíthető. ==

Legtöbb államban szabadalmazva.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantagár részvénytársaság
BUDAPEST.